

โดย นางสาวสาริกา อภิวรรธกุล
ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาและส่งเสริมความรู้ตลาดทุน
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

หลังจากที่เราได้ทำความรู้จักการลงทุนในกองทุนรวมกันมาแล้ว 3 ตอน ไม่ว่าจะ เป็นเทคนิคการสังเกตเมื่อถูกชักชวนลงทุนในกองทุนรวมเพื่อไม่ให้ถูกหลอก จุดเด่นของกองทุนรวมที่เข้าถึงง่ายด้วยเงินลงทุนเริ่มต้นเพียง 1 บาท รวมทั้งเจาะลึกกองทุนรวมประเภทต่าง ๆ ที่ทำให้เราแยกแยะความแตกต่างได้

บทความตอนที่ 4 นี้ ก็มาถึงเรื่องราวที่หลายคนอยากรู้ เพราะเริ่มสนใจลงทุนในกองทุนรวม แต่เลือกไม่ถูกว่าจะลง (ทุน) กองไหนดี ประมาณว่า เดินเข้ามาถึงประตูสู่การลงทุน แต่ยังยืนงงในดงกองทุนรมนับพันกองอยู่ คีย์เวิร์ดของคำตอบนี้ คือ “รู้จักตัวเอง” ที่จะช่วยให้ทุกคนสามารถค้นหากองทุนที่ใช่ เพราะคนแต่ละคนล้วนมีมุมมอง แนวคิด การใช้ชีวิต ความจำเป็น และความสนใจ ที่แตกต่างกัน ฉะนั้น การตัดสินใจเลือกลงทุนในกองทุนรวม จึงต้องรู้จักตัวเองใน 2 เรื่อง คือ เป้าหมายการเงินคืออะไร และยอมรับความเสี่ยงได้มากน้อยแค่ไหน

ตั้งเป้าหมายการเงินให้ปังด้วยหลัก SMART

เป้าหมายการเงิน ไม่ได้มีประโยชน์เฉพาะการเลือกกองทุนรวมเท่านั้น แต่เป็นส่วนสำคัญของการวางแผนการเงินในชีวิตเลยทีเดียว เพราะการมีเป้าหมายการเงินที่ชัดเจน จะเพิ่มโอกาสช่วยให้เราวางแผนการเงินได้สำเร็จมากขึ้น ซึ่งเราจะเห็นภาพว่า เราต้องการเงินเพื่ออะไร จำนวนเท่าใด เป้าหมายระยะสั้น กลาง หรือยาว โดยแต่ละเป้าหมายจะรับความเสี่ยงได้ไม่เท่ากัน ซึ่งเราเริ่มต้นตั้งเป้าหมายการเงินที่ดีได้ด้วยหลัก SMART ที่ประกอบด้วย

- S : Specific ชัดเจน โดยเป้าหมายควรระบุได้ชัดเจนและเข้าใจได้
- M : Measurable วัดผลได้ ด้วยการกำหนดเป็นจำนวนเงินที่ชัดเจน
- A : Achievable รู้วิธีที่ทำให้เป้าหมายสำเร็จได้
- R : Realistic อยู่บนความเป็นจริง สมเหตุสมผล
- T : Time - bound มีกรอบเวลาชัดเจน ว่าเป้าหมายนั้นกำหนดระยะเวลาเมื่อใด

ตัวอย่างการตั้งเป้าหมาย SMART เช่น

(S) ฉันจะออมเพื่อเกษียณ

(M) เป็นเงิน 10 ล้านบาท

(A) ผักธนาคาร ดอกเบี้ย 1.5% ต่อปี = 22,013 บาท/เดือน หรือลงทุนกองทุนรวมผสมผลตอบแทนเฉลี่ย 5% = 12,016 บาท/เดือน หรือลงทุนกองทุนรวมตราสารทุน ผลตอบแทนเฉลี่ย 8% = 6,710 บาท/เดือน

(R) แบ่งเงินออมมาจากเงินเดือนและอาชีพเสริม

(T) ภายในเวลา 30 ปี หรือ 360 เดือน

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า ในส่วนของ (A) หรือวิธีการที่จะทำให้เป้าหมายสำเร็จ มีได้หลากหลายวิธี ขึ้นอยู่กับการยอมรับความเสี่ยง ซึ่งหากรับความเสี่ยงได้สูง ด้วยระยะเวลายาวถึง 30 ปี อาจนำเงินไปลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุนหรือกองทุนรวมหุ้น ที่ให้ผลตอบแทนเฉลี่ย 8% ต่อปี จะลดการออมต่อเดือนเหลือ 6,710 บาท หรือ 1 ใน 3 เมื่อเทียบกับการฝากธนาคาร ดอกเบี้ย 1.5% ต่อปี และถ้าออมมากขึ้นก็มีโอกาสถึงเป้าหมายเร็วขึ้นอีกด้วย

รู้การยอมรับความเสี่ยงตัวเองนั้นสำคัญยิ่งยวด

นอกจากการกำหนดเป้าหมายการเงินที่ชัดเจนตามหลัก SMART จะช่วยเราเลือกกองทุนที่เหมาะสมกับเราได้ ยังมีอีกเรื่องที่สำคัญและต้องนำมาดูประกอบด้วยเสมอ คือ การยอมรับความเสี่ยงของแต่ละคน เพราะแต่ละคนยอมรับความเสี่ยงได้ไม่เท่ากัน แม้จะอายุเท่ากันหรือมาจากครอบครัวเดียวกันก็ตาม หากคนที่รับความเสี่ยงได้ต่ำไปลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง เมื่อราคาสินทรัพย์ลดลง อาจรับการสูญเสียเงินไม่ไหวและเกิดการวิตกกังวล ต่างจากคนที่รับความเสี่ยงได้สูงที่สามารถรับไหวเมื่อราคาสินทรัพย์ลดลง เพราะเป็นความเสี่ยงที่ตัวเองพึงพอใจและรับได้

ดังนั้น ก่อนเริ่มลงทุนต้องเช็กก่อนว่า เรายอมรับความเสี่ยงได้แค่ไหนจาก [การทำแบบประเมินความเสี่ยง \(suitability test\)](#) เพื่อช่วยให้เราสามารถเลือกกองทุนรวมที่เหมาะสมกับเราได้ ซึ่งการประเมินความเสี่ยง จะพิจารณาจากการยอมรับความเสี่ยงของผู้ลงทุน (Risk Profile) ใน 2 มิติ ได้แก่

- **ความสามารถในการรับความเสี่ยง (Ability to take risk)** ประเมินจากปัจจัยที่สะท้อนความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง เช่น อายุ ระยะเวลาลงทุน ภาระค่าใช้จ่ายและหนี้สิน ประสพการณ์ลงทุน เป็นต้น

- **ความเต็มใจในการรับความเสี่ยง (Willingness to take risk)** ประเมินจากปัจจัยที่สะท้อนความเต็มใจในการรับความเสี่ยง ได้แก่ ทักษะคิดเกี่ยวกับการรับความเสี่ยง เช่น สามารถรับผลขาดทุนได้มากน้อยเท่าไร รวมถึงความอดทนต่อความผันผวนหรือการขาดทุน เป็นต้น

การพิจารณาการยอมรับความเสี่ยงจะต้องดูจากหลายปัจจัยร่วมกัน จึงจะออกมาเป็นผลของการยอมรับความเสี่ยงของแต่ละบุคคล ที่แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เสี่ยงต่ำ เสี่ยงปานกลางค่อนข้างต่ำ เสี่ยงปานกลาง ค่อนข้างสูง เสี่ยงสูง และเสี่ยงสูงมาก

ระดับการยอมรับความเสี่ยงนี้จะช่วยบอกเราว่า เราสามารถลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยง (เช่น หุ้น หรือทรัพย์สินทางเลือกอย่างทองคำ หรือน้ำมัน) ได้สัดส่วนประมาณเท่าใด เช่น ผู้รับความเสี่ยงได้ต่ำ ควรมีสัดส่วนสินทรัพย์เสี่ยงในพอร์ตประมาณ 10% ขณะที่ผู้ที่รับความเสี่ยงได้เสี่ยงสูงมาก อาจมีสัดส่วนสินทรัพย์เสี่ยงในพอร์ตได้สูงถึง 80% โดยความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นนั้น ก็มาจากความคาดหวังที่จะได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้นนั่นเอง

ข้อควรรู้ คือ ระดับการยอมรับความเสี่ยงของคนเรานั้น **“เปลี่ยนแปลงได้”** ดังนั้น ควรทบทวนการรับความเสี่ยงตัวเองอย่างน้อยทุก 1 - 2 ปี ซึ่งจะดีต่อการวางแผนลงทุนและปรับพอร์ตให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้วย

กองทุนรวมแบบไหน “ใช่” สำหรับเรา

เพราะผลิตภัณฑ์การลงทุนแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะ ความเสี่ยง และผลตอบแทนแตกต่างกัน กองทุนรวมมีการจัดระดับความเสี่ยงของกองทุนรวม ตั้งแต่เสี่ยงต่ำระดับ 1 ไปจนถึงเสี่ยงสูงระดับ 8 กองทุนรวมซึ่งกระจายลงทุนในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ก็มีโอกาสและความเสี่ยงที่หลากหลายตามนโยบายการลงทุน ตอบโจทย์ผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้แตกต่างกัน เช่น ถ้าผู้ลงทุนมีเป้าหมายการเงินระยะยาว และรับความเสี่ยงได้สูง ก็อาจเลือกลงทุนในกองทุนรวมหุ้นหรือกองทุนรวมตราสารทุนดั่งที่กล่าวไปแล้ว แต่หากเป็นคนที่รับความเสี่ยงจากหุ้นได้น้อย ก็อาจลดความเสี่ยงลงด้วยการเลือกกองทุนรวมผสม ซึ่งจะมีความผันผวนน้อยกว่ากองทุนรวมหุ้น เพราะมีการกระจายการลงทุนไปยังสินทรัพย์ต่าง ๆ เช่น หุ้น ตราสารหนี้ ทองคำ อสังหาฯ จึงช่วยกระจายหรือลดความเสี่ยงจากการลงทุนในหุ้นเพียงอย่างเดียวได้

ในทางกลับกันถ้าผู้ลงทุน มีเป้าหมายระยะสั้น ยอมรับความเสี่ยงได้ต่ำ การเลือกลงทุนในกองทุนรวมตลาดเงินหรือกองทุนรวมพันธบัตรก็จะเหมาะสมกว่า

ความเสี่ยง	ผลิตภัณฑ์การเงิน*	กองทุนรวม*
เสี่ยงต่ำ	เงินฝากธนาคาร	<ul style="list-style-type: none"> กองทุนรวมตลาดเงินในประเทศ
เสี่ยงปานกลาง ค่อนข้างต่ำ	พันธบัตรรัฐบาล	<ul style="list-style-type: none"> กองทุนรวมตลาดเงิน กองทุนรวมพันธบัตรรัฐบาล กองทุนรวมตราสารหนี้**
เสี่ยงปานกลาง ค่อนข้างสูง	หุ้นกู้	<ul style="list-style-type: none"> กองทุนรวมผสม กองทุนรวมตราสารหนี้**
เสี่ยงสูง	หุ้น	<ul style="list-style-type: none"> กองทุนรวมตราสารหนี้** กองทุนรวมตราสารทุน กองทุนรวมหุ้นระยะยาว กองทุนรวมหมวดอุตสาหกรรม
เสี่ยงสูงมาก	<ul style="list-style-type: none"> ทองคำ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า Derivative Warrant (DW) 	<ul style="list-style-type: none"> กองทุนรวมที่ลงทุนในทรัพย์สินทางเลือก เช่น ดัชนีสินค้าโภคภัณฑ์ ทองคำ น้ำมันดิบ

* ตัวอย่างการลงทุนในผลิตภัณฑ์การเงินและกองทุนรวมตามการยอมรับความเสี่ยง
 ** กองทุนรวมตราสารหนี้มีความเสี่ยงระดับ 4-6 ขึ้นอยู่กับสัดส่วนตราสารหนี้ non-investment grade/unrated

แต่ถ้าถ้าใครยังไม่มีเป้าหมายการเงินเพื่อลงทุนในกองทุนรวม ลองตั้งเป้าหมาย “ออมเพื่อเกษียณ” ดูไหม??
 อย่าเพิ่งคิดว่า อายุยังน้อย เป้าหมายเกษียณช่างไกลตัวเกินไป ไม่จริงเลย เพราะการออมเพื่อเกษียณยิ่งเริ่มเร็ว
 ยิ่งได้เปรียบ เพราะหากออม/ลงทุนสม่ำเสมอ จะได้ประโยชน์จากดอกเบี้ย/ผลตอบแทนทบต้น มีเวลาให้เงินทำงาน
 และด้วยความที่อายุยังน้อย จึงรับความผันผวนของการลงทุนระหว่างทางได้

ปัจจุบันมี 2 ประเภทกองทุนที่โดดเด่นในด้านการลงทุนระยะยาว และได้สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษี คือ
 กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนรวมเพื่อการออม (SSF) ที่มีนโยบายหลากหลายให้เลือก ทั้งการ
 ลงทุนในประเทศ ต่างประเทศ ในหุ้น หรือตราสารหนี้ หรือจัดพอร์ตเป็นธิม ก็มีให้เลือกเช่นกัน

หรือถ้าใครต้องการออมต่อเนื่องระยะยาว ได้ลดหย่อนภาษี และสนับสนุนธุรกิจทั่วโลกไปด้วย ก็ลองพิจารณา
กองทุนรวมไทยเพื่อความยั่งยืน (Thai ESG) ที่เป็นกองทุนเพื่อสนับสนุนธุรกิจที่คำนึงถึงความยั่งยืนทั้งด้าน
 สิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG) โดยล่าสุดกองทุน Thai ESG ได้ปรับปรุงเงื่อนไขใหม่ โดยขยาย
 วงเงินลดหย่อนภาษีเป็น 3 แสนบาทต่อคนต่อปี ลดระยะเวลาการถือครองหน่วยลงทุน เหลือ 5 ปี สำหรับการ
 ลงทุนระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2567 – 31 ธันวาคม 2569

อย่างไรก็ตาม เราไม่จำเป็นต้องลงทุนในกองทุนรวมเพียงกองเดียวเท่านั้น หากเรามีรายได้เพิ่มขึ้น มีเป้าหมาย
 มากกว่า 1 เป้าหมาย ก็สามารถลงทุนในกองทุนรวมอื่นเพิ่มเติม เช่น เป้าหมายระยะสั้น และเป้าหมายนั้นมีความ
 สำคัญสูง เช่น เก็บเงินเรียนต่อปริญญาโท ในอีก 2 ปี ก็สามารถเลือกลงทุนในกองทุนรวมตลาดเงิน หรือ
 กองทุนพันธบัตรที่เน้นปลอดภัยไม่ผันผวน เป็นต้น

แต่ที่สำคัญกว่า.. ผู้ลงทุนต้องศึกษาข้อมูลของแต่ละกองทุนรวมอย่างละเอียดก่อนตัดสินใจลงทุน ซึ่งสามารถศึกษาได้จากหนังสือชี้ชวนกองทุนรวม หรือ Fund Fact Sheet เพื่อหากองทุนรวมที่เหมาะสมและตอบโจทย์เรามากที่สุด แล้วใน fund fact sheet มีข้อมูลอะไรบ้าง ตอนหน้าจะพาไปเจาะลึกถ่ายทอดชมทรัพย์ข้อมูลกองทุนรวมกัน

อยากเลือกลงทุนกองทุนรวม สัก 1 กอง แบบไหนที่เหมาะสมกับเรา?

ก่อนลงทุนต้อง
รู้จักตัวเอง

SMART GOALS

ตั้งเป้าหมายการเงินให้ชัดเจน ทำได้จริง วัดผลได้ เมื่อตั้งเป้าหมายมีประสิทธิภาพแล้ว จะช่วยให้สำเร็จ ล่วงหน้าได้ง่ายขึ้น

S

SPECIFIC

กำหนดเป้าหมายชัดเจน

M

MEASURABLE

วัดผลเป็นตัวเลขได้

A

ACHIEVABLE

รู้วิธีทำให้สำเร็จได้

R

REALISTIC

อยู่บนความเป็นจริง

T

TIME - BOUND

มีกรอบเวลาที่ชัดเจน

ประเมินความเสี่ยง

เพื่อเลือกกองทุนรวมที่เหมาะสมกับตนเอง ก่อนเริ่มลงทุนต้องเช็กก่อนว่า เรายอมรับความเสี่ยงได้แค่ไหนด้วยการทำแบบประเมินการยอมรับความเสี่ยง

ตัวอย่างการตั้งเป้าหมายการเงิน

ชื่อโครงการ	ออมเพื่อเกษียณจำนวน 10 ล้านบาท ภายใน 30 ปี
ยอดเงินเป้าหมาย	10,000,000 บาท
ระยะเวลา	30 ปี หรือ 360 เดือน
ที่มาของเงินออม	เงินเดือน อาชีพเสริม

ฝากธนาคาร
ดอกเบี้ย ~ 1.5% ต่อปี
ออมต่อเดือน 22,013 บาท/เดือน

กองทุนรวมผสม
ผลตอบแทนเฉลี่ย ~ 5% ต่อปี
12,016 บาท/เดือน

กองทุนรวมตราสารทุน
ผลตอบแทนเฉลี่ย ~ 8% ต่อปี
6,710 บาท/เดือน

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ | สำนักงาน nac. | Start-to-invest | 1207